

FONS EUROPEU D'INVERSIONS ESTRATÈGIQUES (FEIE)

Una font de finançament comunitària per a les empreses inclosa dins el "Pla Junker"

Aquest Fons Europeu s'emmarca dins els objectius del nou President de la Comissió Europea, Jean-Claude Juncker, amb el Pla d'Inversions per a Europa. Les prioritats del qual són:

- Reafirmar la recuperació econòmica.
- Acabar de conformar la unificació fiscal.
- Injectar liquidat a l'economia real.
- Reduir la dependència que tenen les empreses dels préstecs bancaris i disminuir l'endeutament.

Especialment a partir de la crisi econòmica i financera mundial, s'han produït uns baixos nivells d'inversió i poca confiança de les entitats bancàries per finançar projectes o activitats econòmiques. Això, a més d'alentir la recuperació, provoca que, a llarg termini, es perjudiqui el creixement i la competitivitat. Per tant, s'han endegat mesures per canviar aquesta tendència. Una d'elles és el **Fons Europeu d'Inversions Estratègiques**. Apart, segueixen existint altres mecanismes, com el "Programa Horitzó 2020" o "Connectar Europa".

Tècnicament està vigent des del 4 de juliol de 2015, en virtut de la publicació del Reglament UE 2015/1017 relatiu al Fons Europeu per a Inversions Estratègiques, al Centre Europeu d'Assessorament per a la Inversió i al Portal Europeu de Projectes de Inversió al "*Diari Oficial de les Comunitats Europees*" (DOCE) d'1 de juliol de 2015. Té una durada prevista inicial de tres anys, però abans que s'acabi dit termini es durà a terme una avaluació per la Comissió per a decidir si es prorroga o no.

Una de les característiques definitòries d'aquest Fons és que els diners que en formen part no provenen de pressupostos públics dels Estats membres.

Es tracta de mobilitzar capital privat en els projectes d'inversió de les empreses, fent que l'inversor neguitós davant el risc d'un projecte, hi inverteixi a resultes de les garanties que ofereix el Fons.

Concretament la base són un total de 21.000 milions d'euros, provinents 16.000 M€ del pressupost de la Unió Europea –5.000 M€ d'ells procedents d'altres programes actuals de finançament– i els altres 5.000 M€ del Banc Europeu d'Inversions (BEI). Tot i així, hi ha alguns Estats membres que ja han manifestat que també hi aportaran diners.

Del total del pressupost tres quartes parts aniran destinats a grans projectes –finançats pel Banc Europeu d'Inversions– i **una quarta part s'adreça a les petites i mitjanes empreses (75.000 M€)**. I no hi haurà, en principi, quotes geogràfiques ni sectorials.

El mecanisme del Fons és fer de catalitzador de projectes i inversions, a partir de la quantitat monetària citada, per arribar a generar un moviment econòmic de 315.000 milions d'euros i la creació de més d'un milió de nous llocs de treball.

És a dir, el plantejament és que amb una petita inversió inicial es genera un moviment econòmic quinze vegades superior. Multiplicador que es basa i justifica amb altres mecanismes similars que la Unió Europea ha dut a terme al llarg de la seva existència, però que pot arribar a ser molt més.

Fonamentalment el Fons **concedeix préstecs, garanties o avals als projectes que es presenten, però no concedeix subvencions a fons perdut ni subsidis**. Assumeix el risc superior que representen aquests projectes enfront al que assumiria el Banc Europeu d'Inversions o la resta de mercats financers. Doncs si el projecte pot ser executat mitjançant un altre instrument existent a la Unió Europea, s'exclou del Fons. És el que s'ha definit com a addicionalitat.

Per tal de poder accedir als fons, **els projectes que vulguin participar-hi han de comptar amb les següents característiques:**

- Han de ser projectes privats, o privats amb participació pública. No poden ser només públics.
- Les empreses que hi opten no poden tenir més de tres mil treballadors.
- Han d'estar dins els àmbits establerts:
 - Investigació + Desenvolupament + Innovació (I+D+i)
 - Eficàcia energètica –preferentment renovació d'edificis– i renovables
 - Infraestructures i tecnologies del transport
 - Infraestructures energètiques (ciutats intel·ligents: *smart cities*)
 - Desenvolupament i difusió de Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)
 - Eficiència ambiental i protecció i gestió del medi ambient
 - Educació i formació, indústries culturals i creatives
- Han de tenir una dimensió important per causar un impacte econòmic i social apreciable.
- Posar-se en marxa abans del 2017, o que actualment no estiguin executats en més del 50% del cost total.
- Ser rentables i tècnicament viables. Cal detallar el Pla de negoci i les necessitats de capital i l'estructura del mateix (proporcions de capital propi, deute i préstecs bancaris). Especialment indicar com es produirà el retorn del capital.
- Conformar el grup d'inversors i creditors que invertiran en el projecte, exposant els riscos i compromisos de cadascú.

La presentació dels projectes es canalitza de maneres diferents:

- Els que superen els 25 M€ es presenten directament al BEI.
- Els que no arriben al 25 M€ s'han d'agrupar via una plataforma d'inversió. Aquesta és un instrument promogut pel sector públic i/o privat per finançar una tipologia de projectes en un determinat territori/sector. Bàsicament es tracta de mancomunar projectes. A Catalunya l'Institut Català de l'Energia (ICAEN) i l'Institut Català de Finances (ICF) estan analitzant crear-la.
- Les empreses mitjanes –entre 250 i 3.000 treballadors– si és per a I+D+i va directament al BEI quan es demana suport d'entre 7,5 i 25 M€.
- Per a les petites empreses –menys de 250 treballadors– es presenta via un intermediari financer que hagi subscrit un conveni de col·laboració amb el FEIE –a Catalunya s'està plantejant que ho sigui l'Institut Català de Finances.

No hi ha un període ni convocatòria per a presentar els projectes. Es poden presentar en qualsevol moment. Als efectes oportuns es crea un Comitè de Direcció –format per tres experts de la Comissió i un del BEI– i un Comitè d'Inversions –format per vuit experts independents– que analitzaran els projectes rebuts i decidiran els que seran finançats. El BEI donarà garanties sobre una part de la inversió.

Creiem que és una bona oportunitat per a relançar i reactivar les nostres empreses, en qualsevol dels sectors econòmics. Per tant, lloem aquest Pla i animem a que estigui en actiu durant força temps i s'hi puguin acollir el màxim de projectes possibles. Igualment, us encoratgem a que, si és el vostre cas, us hi interesseu i presenteu les vostres iniciatives.